Морфологічні особливості нервової тканини при дефектах невральної трубки у дітей

Орлов Ю.О., Борисова І.О., Шмельова А.А.

Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова АМН України, м. Київ, Україна.

З 1981р. до 2001 р. нами прооперовано 1198 дітей з вродженими вадами невральної трубки (з мозковими гриамиі — 464, спинномозковими — 134). В усіх випадках видалений під час операції матеріал був досліджений гістологічно. Після 1986 р. при гістологічному дослідженні вмісту грижового мішка у 16 хворих виявлено атипові гліальні клітини з щільним розміщенням і нерівномірним розподілом клітинних тіл, які за усіма критеріями відповідали астроцитомам I—II ступеня анаплазії. Видалена тканина мала вигляд острівців у пухкому фіброзному шарі, що являв собою стінку грижового мішка, або у ділянках, прилеглих до цього шару.

Такі зміни нервової тканини спостерігались в 5 випадках мозкових гриж (енцефалоцеле), у 10 випадках спинномозкових гриж (менінгомієлорадикулоцеле) та в 1 випадку зареєстрованого ліпоменінгомієлоцеле. Частота цих спостережень після 1986 р. склала 1,7%. У разы наявності менінгоцеле та менінгорадикулоцеле подібних явищ не зафіксовано. На матеріалі 1981—1986 рр. (96 спостережень) жодного разу не виявлено структур, які б нагадували типові астроцитоми.

Подальше спостереження за хворими у період від 2 до14 років не виявило ознак продовженого росту цих "пухлин", що дає підстави для сумнівів про онкологічне походження згаданих змін нервової тканини. Найвірогідніші морфологічні зміни нервової тканини при дефектах невральної трубки є наслідком складних порушень її ембріогенезу, які за морфологічними характеристиками нагадують доброякісні гліальні пухлини, але їхня природа потребує подальшого поглибленого вивчення з використанням імуногістологічних, генетичних методів дослідження.

Morphological peculiarities of nervous tissue indefects of neural tube in pediatric population

krlov Yu.к., Borisova I.к., Shmeliova A.A.

1198 children with congenital abnormalities of neural tube development (cerebral hernias — 464, spinal hernias — 134) were operated since 1981 till 2001. Atypical glial cells were revealed in 16 patients since 1986 after histologic investigation of hernias that corresponded to astrocytomas of I—II grade according to all criteria.

Such changes were observed in 5 cases of cerebral hernias, in 10 cases of spinal hernias, and in 1 case — of lipomeningocele. According to data of 1981—1986 (96 observations) there were no structures that mimicked atypical astrocytomas.

According to the morphological characteristics complex disorders of embryogenesis of neural tissue that mimic benign glial tumors are the most credible explanations.